

**EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU JUHATUSE
KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 8**

Tallinnas 10.09.2024, Nordic Hotel Forum konverentsikeskuses
Algus kell 11.00, lõpp kell 12.20

Koosoleku juhatajad: Urmas Klaas
Protokollija: Inga Köster

Juhatuse liikmetest osalesid: Urmas Klaas (Tartu Linnavalitsus), Mihkel Juhkami (Rakvere Linnavolikogu), Kaarel Oja (Tallinna Linnavalitsus), Andres Laisk (Saue Vallavalitsus), Taavi Aas (Jõgeva Vallavalitsus), Georg Pelisaar (Põlva Vallavolikogu), Ingvar Saare (Lääneranna Vallavalitsus), Irina Talviste (Pärnu Linnavalitsus), Kurmet Mürsepp (Antsla Vallavalitsus), Lauri Luur (Tori Vallavalitsus), Maris Toomel (Jõhvi Vallavalitsus), Priit Lomp (Kastre Vallavolikogu).
Puudus: Imre Jugomäe (Mulgi Vallavalitsus).

OTSUSTATI kinnitada järgmine päevakord:

1. Euroopa Liidu Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni kandidaatide (perioodiks 2025-2030) esitamine kinnitamiseks ELVL volikogule

2. ELVL 2024. a eelarve 7 kuu täitmine

Veikko Luhalaid, ELVL tegevdirektor

3. ELVL 2024. a II lisaeelarve

Veikko Luhalaid, ELVL tegevdirektor; Toomas Johanson, ELVL finantsjuht-nõunik

4. ELVL hooldereformi rahalise analüüsi tutvustamine

Jan Trei, ELVL asedirektor; Helmut Hallemaa, analüüsi koostaja

5. Liikuvusreformist

Taavi Aas, ELVL juhatuse liige

Otsuse eelnõu:

Päevakorrapunkt 1

Euroopa Liidu Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni kandidaatide (perioodiks 2025-2030) esitamine kinnitamiseks ELVL volikogule

Koosoleku juhataja Urmas Klaas teatas, et esimese päevakorrapunkti arutelult ja hääletuselt taandavad ennast tema ise, Mihkel Juhkami ja Irina Talviste, sest nad on kandideerinute nimekirjas.

Päevakorrapunkti juhatas Georg Pelisaar, kes andis sõna Veikko Luhalaidile kokkuvõtte tegemiseks kandideerimise protsessist ja laekunud avaldustest. Kandidaatide valikul lähtuti kehtivast dokumendist -,Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindajate nimetamise kord“.

Korra kohaselt esitab liidu juhatus väljavalitud kandidaadid kinnitamiseks liidu volikogule.

Kandideerimine 7 põhiliikme ja 7 asendusliikme kohale lõppes 31. juulil. Saabus 24 avaldust, millest viimane oli digiallkirjastamata.

Arutelu tulemusena tegi juhatus ettepaneku nimetada põhiliikme kohtadele järgmised kandidaadid: Mihkel Juhkami, Siim Suursild, Urmas Klaas, Irina Talviste, Tiit Terik, Maris Sild, Marika Saar.

Asendusliikme kohtadele nimetada: Jan Trei, Gerli Lehe, Urmas Sukles, Toomas Sarapuu, Andres Jaadla, Rait Pihelgas, Katrin Krause.

OTSUSTATI:

Juhatus teeb liidu volikogule ettepaneku nimetada perioodiks 2025-2030 Euroopa Liidu Regioonide Komitee Eesti delegatsioon liikmete kandidaatideks:

1. Mihkel Juhkami, Rakvere Linnavolikogu liige (Isamaa)
2. Siim Suursild, Pärnu Linnavolikogu liige (Isamaa)
3. Urmas Klaas, Tartu Linnavalitsuse liige (RE)
4. Irina Talviste, Pärnu Linnavalitsuse liige (RE)
5. Tiit Terik, Tallinna Linnavolikogu liige (KE)
6. Maris Sild, Tallinna Linnavolikogu liige (SDE)
7. Marika Saar, Elva Vallavolikogu liige (SDE)

ja asendusliikmete kandidaatideks:

1. Jan Trei, Viimsi Vallavolikogu liige (Isamaa)
2. Gerli Lehe, Rae Vallavolikogu liige (Isamaa)
3. Urmas Sukles, Haapsalu Linnavalitsuse liige (-)
4. Toomas Sarapuu, Võru Linnavolikogu liige (SDE)
5. Andres Jaadla, Rakvere Linnavolikogu liige (KE)
6. Rait Pihelgas, Järva Vallavolikogu liige (RE)
7. Katrin Krause, Harku Vallavolikogu liige (RE)

Päevakorrapunkt 2

ELVL 2024. a eelarve 7 kuu täitmine

Veikko Luhalaid andis ülevaate liidu 2024. a eelarve 7 kuu täitmisest.

Tuludesse oli aastaks planeeritud 2 976 210 eurot, selle aasta 7 kuu täitmine on kokku 1 274 999 eurot ehk 42,84% kavandatud aastasest laekumisest. Alatäitmine on tingitud eelkõige EL 2021+ vahenditest finantseeritavate projektide osas, mis on tingitud eelkõige hangete ettevalmistamiseks kavandatud ajagraafiku pikenemisest ja kavandatud tegevuste edasilükkumisest, seda eriti lõimumise projekti osas.

12.09.2023 toimunud ELVL volikogu koosolekul oli eraldi arutelu KOV digipöörde projekti osalustasu teemal ning otsustati, et liidu liikmetelt kogutakse 2024. a KOV digipöörde osalustasu, mis jaguneb võrdselt ELVLi liikmete vahel ehk 785 eurot liikme kohta. Summa on jagatud nelja kvartali peale sarnaselt liikmemaksuga.

Kulude mahuks oli planeeritud kokku 3 225 920 eurot. Selle aasta 7 kuu täitmine oli 1 119 255 eurot ehk 34,7% kavandatud mahust.

Ülekulu on tingitud eelkõige Linnade ja Valdade Päevade korraldamise ülekuluga 16 438 euro ulatuses.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt 3

ELVL 2024. a II lisaeelarve

Veikko Luhalaid andis ülevaate liidu 2024. a II lisaeelarvest.

Eesti Linnade ja Valdade Liidu eelarve tulude struktuur koosneb liikmemaksust, riigieelarvest saadavast sihtotstarbelisest tegevustoetusest, EL 2021+ struktuurivahendite toetustest erinevatele

projektidele, muust tulust ja eelmise perioodi kasutamata (ületuleva kohustuse) sihtfinantseerimise ja eelmise perioodi ületulevast vabast raha jäägist.

Käesoleva lisaeelarvega väheneb rahaliste vahendite maht 586 308 euro ehk 21,0% võrra, moodustades kogumahuks 2 792 204 eurot.

Lisaeelarve mahu vähenemine on tingitud EL 2021+ struktuurivahenditest rahastatavate projektide hanke- ja tegevuskavade muutmise tõttu.

Kulude mahuks oli I lisaeelarvega planeeritud kokku 3 225 920 eurot. II lisaeelarvega vähenevad kulud kokku 836 827 euro võrra, mis teeb kulude mahuks kokku 2 389 093 eurot.

Veikko Luhalaid meenutas juhatusele eelmisel volikogu koosolekul tõstatatud teemat - kas on otstarbekas hoiustada liidu vabu rahalisi vahendeid deposiidikontol.

Büroo analüüsis olukorda, kuid peab tõdema, et liidul ei teki vabasid rahalisi vahendeid, mida võiks deposiidikontol hoiustada.

Liit saab riigilt erinevaid riigieelarvelisi vahendeid, mis on ette nähtud konkreetsete projektide läbiviimiseks. Need summad aga ei laeku liidu kontole kohe projekti käivitumisel vaid laekuvad viitega. Seetõttu peab liit katma enda kulutusi esmalt omavahenditest ja seejärel esitama taotluse Riigi Tugiteenuste Keskusele (RTK), kes kannab selle alusel raha liidule.

Liikmemaksu laekumised toimuvad praegu neli korda aastas, iga kvartali lõpus. Kui aga aastane liikmemaks laekuks kaks korda aastas (kahes võrdses osas), siis oleks bürool lihtsam rahavoogusid juhtida.

Kui juhatus nõustub ettepanekuga, et liikmemaks laekub 2025. a kahes jaos ning volikogu kiidab juhatuse ettepaneku heaks, siis büroo analüüsib järgmisel aastal uuesti, kas tekib vabu vahendeid, mida deposiidikontol hoiustada.

Seejärel informeerime sellest juhatust ja volikogu ning kui otsustatakse deposiidikonto avada, siis keegi juhatuse liikmetest viib läbi vajalikud pangatoimingud, kuna tegevdirektoril selliseid õigusi ei ole.

OTSUSTATI:

3.1 Esitada ELVL 2024. a II lisaeelarve volikogule kinnitamiseks.

3.2 ELVL 2025. aasta liikmemaks jääb samaks, mis kehtis 2024. aastal.

3.3 Teha volikogule ettepanek, et liikmemaksu arved esitatakse liikmetele 2025. aastal kahes osas – I poolaasta eest toimub liikmemaksu tasumine märtsi lõpus ja II poolaasta eest septembri lõpus.

Päevakorrapunkt 4

ELVL hooldereformi rahalise analüüsi tutvustamine

Kuulati Jan Trei sissejuhatust teemasse. Hooldereformi temaatika on olnud üheks prioriteetseks teemaks riigieelarve läbirääkimistel. Analüüs aitab loodetavasti selgust saada, palju on omavalitsustel tulubaasist raha puudu, et reformi tööle rakendada. Toimunud on kohtumine Riigikontrolliga, kes on sel aastal läbi viimas hooldereformi auditit.

Helmut Hallemaa tõi välja analüüsi olulisemad järeldused. Reformi sisu, ulatuse ja tegevused kavandas ning vastavad otsused seadusandluse tasandil ja vastavates seadustes tegid riik, ministeeriumid, valitsus ja riigikogu (Sotsiaalhoolekandeseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadus 7.12.2022).

Oluline muudatus on riigi poolt seadusega omavalitsustele pandud kohustus osaleda alates 01.07.2023 üldhooldusteenust (ÜLHT) kasutavate isikute teenuskoha kasutamise maksumuse tasumises.

Eesti rahvastiku vähenemine ning rahvastiku koondumine Tallinna ja Harjumaa kuldse ringi, samuti Tartu kuldse ringi, aga ka Pärnu linna ja ümbruse valdadesse ning saartele, on toonud kaasa olulised demograafilise struktuuri muutused, millega kaasnevad suured probleemid KOV-ide arengus ning nende poolt teenuste osutamisel.

Suureneb pensioniealiste (vanuserühmas 65+) inimeste arv ning seetõttu kasvavad ka KOV-ide pakutav pikaajalise hoolduse ning üldhoolduse teenuste maht, koormus ja tööjõukulud.

Enamusel KOV-idel on vajadus riiklikust rahastusest puudujääva osa katteks täiendavalt juurde lisada raha enda eelarvest.

Pikaajalise hoolduse ja üldhoolduse KOV-ide omaosaluse, omapanuse ja lisatava puudujääva osa kavandatud maht eelarvetes on 2024 kõigis KOV-ides kokku 36,3 miljonit eurot.

Omavalitsuste poolt kehtestatud üldhoolduse hoolduskulude piirmäärad erinevad KOV-ide lõikes.

2024. aasta 1. juuli seisuga olid need vahemikus 380 - 800 eurot.

Sotsiaalkindlustusameti arvutuste järgi on Eesti keskmine piirmäär 588 eurot.

Regionaalsete, demograafiliste ning eriti pikaajalise hoolduse ja üldhoolduse teenuse mahtude erisused on suured, neid arvestatakse tänases rahastuses(rahastuse mudelis) liiga vähe. Selliseid erisusi pehmendava rahastuse mahtu on vaja kindlasti suurendada!

Praegu kehtiv hooldereformi rakendamine, pikaajalise hoolduse ja üldhoolduse rahastamise süsteem ei taga KOV-idele teenuse osutamiseks piisavat rahastust, piisavalt vahendeid ega ole pikaajalises vaates ka stabiilne.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks. Jätkata teema käsitlemist järgnevatel koosolekutel.

Päevakorrapunkt 5

Liikuvusreformist

Taavi Aas jagas informatsiooni ühistranspordivaldkonna liikuvusreformist. Reform sisaldab palju erinevaid tegevusi, aga kahjuks ei ole tegevustele rahalist katet. Ei ole usutav, et eelarvestrateegia arutelude käigus see raha leitakse.

Samas tuleks üks liikuvusreformi punktidest täita käesoleva aasta lõpuks, milleks on ühistranspordikeskuste (ÜTK) reform.

Reformi kohta viidi läbi uuring, milles küsiti arvamusi: kas moodustada üks üleriigiline keskus; kas moodustada piirkondlikud keskused; jääb nii nagu seni on olnud. Üleriigilise keskuse loomist ei toetanud keegi praegustest ÜTK-dest!

Paraku tulenes uuringu tulemustest, et kõige parem mudel on üks üleriigiline ÜTK, teisel kohal oli seisukoht, et jätta nii nagu on olnud ja kolmandal kohal, et teha piirkondlikud ÜTK-d. Ehk tekkis patiseis.

Samas oli tehtud töökorralduslikke ümberkorraldusi – endised maakondlikud kuraatorid olid töölt lahti lastud ja tehakse uusi piirkondlike kuraatorite kohti. Näiteks Lõuna-Eestis, mis on üks piirkond, on üks kuraator, kes „ajab“ ministeeriumi poolt sellist agendat, et tekiks Lõuna-Eesti Ühistranspordikeskus – ehk variant, mis uuringu järgi oli kõige kehvem variant.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Veereformiga seoses käidi läbi neli piirkonda. Taavi Aas osales Lõuna-Eesti piirkonna kohtumisel, kus jagati infot, et on olemas uued hinnamudelid, mis vaatavad tulevikku. Lihtsustatult võib öelda, et väikeste ühinemine ei anna mitte midagi st, et hinnatõus on samasugune. Ainuke variant soodsamaks

hinnaks Lõuna-Eestis tekib siis, kui kõik ühinevad Tartuga. Pakuti välja, et väiksemates ühisveevärgi piirkondades tõuseb hind alguses kiiremini, et võtta maha hinnasurvet „suurele piirkonnale.“ See tundub mõistlik, aga on kolm probleemi: suur piirkond ei taha väiksematest midagi teada; täna Konkurentsiametil puudub hinnastamise osas seisukoht; kuidas selgitada väikestes piirkondades omavalitsuste volikogudele, et tõstame liitumisel kohe hinna veidi kallimaks, et tulevikus siis hind niipalju ei tõuseks.

Juhatuse liikmed jagasid näiteid oma valla/linna kogemustest vee-ettevõtete ja vee hinna teemal.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

/allkirjastatud digitaalselt/
Urmas Klaas
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Inga Köster
protokollija

/allkirjastatud digitaalselt/
Georg Pelisaar
koosoleku juhataja